

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 12. De pœnis quæ in curruntur per simoniam,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

quidem modo per descriptionem vexationis non committitur simonia: quia per pecuniam sic datam nihil de nouo accipitur nec acquiritur: priore tamen committitur: quia per pecuniam sic datam, vere acquiritur res spiritualis, quae antea non habebatur, quod est illam emi.

Nec fert quod is cui spirituale sibi debitum negatur, patiarur iniuriam. Nam iniustitia illud negantis, non efficit ut a peccato excusetur, non seruantes honorem rebus sacris debitum: alioquin enim sequeretur quod duobus idem beneficium petentibus quorum alter sit dignus, alter indignus, si licet esset propensus ad conferendum beneficium indigno, dignus posset eidem elatori pecuniam dare ad depellendam talem iniuriam. Id quod simoniacum esse deduci potest ex cap. Mattheus De simonia.

Neque vero audiendus est Sotus, cum vult non esse perinde intrinsece malum emere rem spiritualem, ac vendere; sit ut nec accipere ad vsuram, perinde malum est ac dare. Non enim est par ratio: quia quantumuis sine alterius iniuria dari nequeat vsuram: potest tamen ad vsuram accipi. Unde non est consequens si illud sit peccatum, istud quoque esse. At vero, sicut vendere, ita & emere rem sacram includit huius iniuriam. Quare si illud est de se peccatum, est & istud: ad quod confirmandum facit, quod Simon Magus Act. 8. illius scelus arguatur, quod donum Dei pecunia possideri, seu emi posse exstimat.

Ceterum si extrema necessitas non excuset a simonia, multo minus excuset grauis necessitas contra Adrianum quodlib. 9. art. 3. ad 2. & auctorem Supplementi Gabrielis in 4. dist. 25. qu. 2. litem M. Cum volunt recusant alioqui baptismum conferre, dari posse pecuniam non modo ob supradictam necessitatem infantis (quae extrema est, cum is nullum aliud habeat salutis remedium) sed etiam ob similem necessitatem adulti, quae extrema quidem non est, cum illi adhuc super sit remedium contritionis, ac conuersionis ad Deum ex toto corde (sicut & agenti animam, cum ei malitiose negatur sacramentum Penitentiae vel Eucharistiae) est tamen grauis: quia cum talis conuersio, sit res adeo occultata, ut de ea nullus possit certus esse sine speciali Dei reuelatione merito grauis censetur illi necessitas, quam agens animam patitur sacramentorum, duorum susceptione ex attrito fieri possit contritus.

169. Quibus nihilominus auctoribus Suarez assentitur ibidem n. 13. & sequentiendum quae senserim in praxi, concurrentibus duabus conditionibus. Prior est, ut n. ganti administrationem Sacramenti non detur pecunia cum intentione satisfaciendi ipsius voluntati prauae, quia non nisi accepto pretio vult administrare Sacramentum; sed cum intentione abducendi ipsum ab a prauitate, satisfaciendo per liberalem donationem inordinatam ipsius cupiditati habendi. Posterior conditio est, ut certa sit necessitas, cui nequeat alia ratione subueniri. Ideo vero prior non sufficit sola, quod ea non obstat quin largitio pecuniae facta ea ratione, speciem habeat simoniae: cum ad modum emptionis sit correlatiua receptioni, rationem venditionis habenti, ex intentione recipientis. Cum posteriore autem ceteri potest sufficere: quia periculo diuinae irreuerentiae dubio (quale contingere in proposito casu, opinor nem vari. l. r. l. u. a ostendit) concurrente cum periculo certo aut valde probabili perditionis animae, sic confidendum est de bonitate Dei, qui vult omnes homines saluos fieri: quod non offendetur, si prius illud periculum permittatur ad obuiandum posteriori, quando nullum aliud remedium superpetit.

Esti autem ea res non caret difficultate, quam late eodem cap. Suarez persequitur, admitti tamen potest, tanquam ab auctoribus bonis approbata, & commendans Dei misericordiam in homines, multumque valens ad piorum solatium. Atque haec sufficiant ad intelligendam simoniae malitiam, cuiusque grauitatem valde abominabile: qua oppressus, si non exhorreat se in felle amaritudinis & obligatione iniquitatis esse, nec cor habere rectum coram Deo: deterior est mago illo, qui talia de se audiens, tremefactus dixit, Precamini vos pro me ad Dominum, ut nihil veniat super me horum quae dixistis.

CAPVT XH.

De penis que incurruntur per simoniam.

S Y M M A R I V M

- 170 Prima pena, quae per simoniam incurruntur est reatus poenae aeternae.
- 171 Explicatio difficultatis, An poena canonica incurratur per simoniam conuentionalem.
- 172 De poena suspensionis quod ea incurratur tantum per simoniam in ordine.
- 173 De excommunicatione in ne imposta ob simoniam commissam in ingressu religionis.
- 174 De a. i. i. i. i. ob commissam in ordine.
- 175 De rebus ob commissam in ecclesiastico beneficio.
- 176 Collatio simoniae a ben. su. y. vel o. y. c. y. Ecclesiastici, est nulli: inducitque v. h. b. i. r. rem ad beneficium sic collatum.
- 177 Quomodo d. i. g. n. o. an i. i. non excuset in care.
- 178 Quomodo excuset contradictio promouendi, scientis simoniam in sua promotione committi.
- 179 Quia sit sciendum de eo qui ignorante promissa aut soluta est pecunia pro ipsius promotione, si eadem pecuniam restituat, postea error de re factus.
- 180 Penam inuoluntatis actus, ob nullam a. i. i. i. m. simoniam, quam commissam in beneficio vel officio Ecclesiastico incurruntur.
- 181 Sacramentorum administratio, professio in religione, venditio, alium, & aliarum similiarum rerum, non desunt valere ob simoniam in eis commissam.
- 182 Quia d. c. e. n. d. u. m. sit de venditione officiorum Ecclesiasticorum.
- 183 Quia res pane constituta in 2. Extravag. communi De simonia a. t. i. s. e. a. n. t. ad simoniam conuentionalem.
- 184 Quod non incurrantur ob simoniam in beneficio, tantum postulatam.
- 185 De liberatione simoniaci a penis suspensionis & excommunicationis.
- 186 De liberatione a penis inualiditatis & inhabilitatis.
- 187 Tr. a. s. u. i. ad r. i. i. h. a. b. i. t. u. m. q. u. e. r. e. r. o. r. a. b. i. t. u. r.
- 188 Penam inuoluntatis a simoniacorum per iudicem impendendam.

HAS poenas persequuntur Syluest. in verbo Simonia quae l. 19. Angelus & Rosella Simonia 6. & Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 111. versu, ad 15.

Prima est mors aeterna; quae, nisi inconsideratio vel paruitas materiae excuset, dignus est omnis simoniacus; cum simonia ex suo genere peccatum sit mortale, ex traditis in praecedenti cap. quae l. vltima. Quam aduerte habere locum etiam in simonia ficta; tunc contingente, cum exterius rei temporalis pro spirituali, vel spiritualis pro temporalis sit promissio sine intentione implendi promissum, vel obligandi se ipsum: licet ea nomine tantum; non autem ratione, sit simonia; vt Suarez ostendit in eod. lib. 4. cap. 42. Et patet: quia simonia rationem habet contractus, deficientem alterutrius contrahentis consensu; vt patet ex matrimonio. Nihilominus tamen ex ratione quam habet tum mendacij perniciosi, tum scandali, tum facile gij commissi in notabilem rei sacrae iniuriam, tum etiam iniuriam quae fraudulenter alteri suum detrahitur merito censetur esse malitiae mortalis.

Secunda poena est obligatio restituendi; quae quando & quomodo per simoniam incurratur, expositum est in fine libri 10. & erudite tractat Suarez in lib. 4. memorato num. 59. & 60. Antequam autem poenas ceteras referamus praemonendum est. Cum simonia possit esse vel mentalis, vel conuentionalis vel realis, vt declaratum est in praeced. cap. quae l. i. consistere quidem eas non incurrunt per mentalem simoniam vt patet per illud quod habetur in cap. finali De simonia: sufficere delinquentibus in ea; vt per poenitentiam creatori satisfaciant; consistere pariter eas incurrunt per realem simoniam externam & omnem parte completam. Sed difficultatem esse vtrum per simoniam conuentionalem (quae est simonia media inter duas illas memoratas) eadem poenam incurrantur: saltem si iam traditum sit temporale nondum

accepto

accepto spiritali: quod addo, quia non incurri cum nec temporale nec spiritale datum est, vel acceptum, consentiunt Doctores, vt notat Suarez in seq. cap. 55. num. 12. & plurimi ex eod. in seq. num. 16. idem concedunt, cum tantum fuerit datum & acceptum spiritale: adeo vt difficultas sit praesertim, cum datum vel acceptum est temporale non dato nec accepto spiritali.

De qua per ea quae contra Sorum & Caietani disputat Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 103. & 104. videretur dicendum non incurri: quia poenae sunt interpretatione restringenda, non autem extendenda, vt habetur de poenitent. dist. prima cap. Poenae: & confirmat regula 15. iuris in sexto: cuius verba sunt, Odia restringi, & fauores conueniri ampliari. Cum ergo ius canonicum imponens simoniacis poenas, non vtatur verbis significantibus solas conuentiones simoniacas: sed donationis & receptionis ex ipso pronuntietes, vt bene declarat Suarez in cit. lib. 4. cap. 55. num. 12. & 13. ipsum sane ad conuentionalem simoniam, non est interpretatione extendendum, sed potius restringendum ad realem, quae illis donationibus & receptionibus exterius consummatur: praesertim cum stylus Romanae curiae ita obseruet, vt Nauarr. ipse ibid. habet ex Casladoro & Gomelio.

Et certe Caiet. & Sorus concedentes istud quoad conuentionalem in qua iam datum est temporale, & adhuc expectatur spirituale, concedere similiter debent, quoad conuentionalem, in qua datum est spirituale, & adhuc expectatur temporale promissum: cum inde non perdat rationem conuentionalis: quando quidem ad realem requiratur, vt de facto tam spirituale quam temporale sit datum & acceptum. Nec obstat, quod emere anticipata solutio sit vere emere; quia vendere credita pecunia est quod vere vendere. Idque tantum ostendit, quod non negamus, illam de qua loquuntur esse veram simoniam: non autem quod per illam incurrantur poenae canonicae: quae cum inductae non sint iure naturali, sed tantum humano, non sequuntur simoniam secundum se: sed eatenus tantum quatenus imponuntur per sacros canones. Ac sic imponuntur, vt non ob vnam potius quam ob aliam simoniam conuentionalem incurri dicenda sint, vt patet ex 2. Extrauag. communi De simonia: in qua eiusmodi poenae imponuntur iis qui in ordine vel beneficio simoniam committunt dando vel accipiendo: non determinato modo committendi, spirituales, an vero temporale dando, aut accipiendo. Quocirca interpretando stricte (vt conuenit in materia odiosa) intelligi debet dando vel accipiendo tam spirituale quam temporale: praesertim cum non possit magis intelligi de datione aut acceptance solius temporalis, quam solius spiritualis: quando quidem verba iuris poenas statuuntis, perinde possunt in vnam partem quadrare ac in alteram.

Hanc doctrinam vt in praxi tuta conscientia sequi possimus praeter illius fundamentum propositum, facit auctoritas illam approbantium: qui sunt vltra Nauarrum Couarruias ad regulam Peccatum parte 2. §. 8. num. 7. in principio. Armilla verbo Simonia num. 4. Petrus à Nauarr. lib. 2. De restit. cap. 2. num. 428. & reliqui recentiores passim, Suarez in seq. num. 17. Lessius de iust. & iure lib. 2. cap. 35. dub. 27. & alij. Aduerte autem non conuentionalem, sed realem censendam simoniam, quando spiritali accepto, non est quidem datum totum temporale promissum, data est tamen illius pars non ita modica, vt reputanda sit pro nihilo: quia quod promissum sit aliquid amplius, non obstat quin detur materia sufficiens ad realem simoniam, eamque mortalem constituendam congruenter ante dictis in num. 166.

*Poenae iuris Canonici, quae per simoniam incur-
runtur.*

SECTIO I.

Pro simonia in vniuersum nullam poenam canonico iure communi latam esse, ab omnibus supponi Suarez in eod. lib. 4. cap. 55. num. 6. notat. Specialiter vero late in-

Valerij Par. III. Tom. 2.

ueniuntur aliquot; omnes innouata à Concilio Trident. sess. 24. cap. 14. De reformat. De quibus est consequenter dicendum.

Tertia igitur poena est suspensio, quae incurritur ipso facto in vno casu; nimirum quando quis suscipit ordinem simoniace, dato pro collatione pretio; talis enim quantumuis occultus, suspenditur ab ordine, id est, sacros ordines siue suscipere, siue susceptos exercere prohibetur per supra citatam Extrauag. secundam, De simonia: & cap. Si quis Episcopus, & cap. Scaturimus 1. quest. 1. & cap. Tanta De simonia. Videri potest ea de re Syluest. in verbo Suspendio quest. 7. vbi inter cetera dicto 2. admonet, simoniacum in beneficio non esse suspensum ab ordine: ira vt renuntians beneficio taliter, acquisito, possit post penitentiam, ordine suo uti. Idem ex Innocentio habet Nauarrus in Enchir. cap. 23. num. 111. §. 15. dicto 3. Et probat, quia nullo iure nec antiquo, nec nouo tale quid cauetur: quod quidem communis consuetudo, quae est optima legum interpretis, ostendit, vt vrgit aduersus contra sentientes Suarez in seq. cap. 56. num. 19.

Quamquam si tale crimen esset adeo notorium, vt nulla tergiversatione celari posset: suspensio iuxta eundem Sylu. ibid. incurreretur: non quidem à iure decreta, sed de honestate seruanda: cum valde indecorum sit sacerdotum ordinum vsum permittere ei qui tam turpi scelere contaminatus palam cognoscitur. Porro quod simoniacus in ordine incurrit solam suspensionem ab executione suorum ordinum, siue suspensionem à beneficio vel ab executione iurisdictionis, vel ab administratione Ecclesiae, docet Suarez in praeced. num. 10. ostendendo id non haberi ex iure: quo alioqui imposta esse deberet talis suspensio, tanquam poena canonica. Vnde, vtiliter addit Episcopus ordinans simoniace, incurrit quidem suspensionem ab omni functione pontificalis ordinis: non tamen ab vsu iurisdictionis, non requirente pontificalem consecrationem, neque ab administratione Ecclesiae.

Quarta poena est, Excommunicatio quae ob simoniam incurritur in tribus casibus. Primus est, quando datur vel accipitur aliquid pro ingressu religionis: tunc enim mandantes, quam accipientes eo ipso, currunt in excommunicationem Summi Pontifici referuatam per primam Extrauag. communem De simonia. Quod tamen aduerte in monialium dote, quae eis in ingressu religionis datur, non habere locum, ex declaratione Martini quinti prout refert Syluest. in verbo Simonia quest. 15. in fine, & Clementis septimi, vt habet Nauarr. in Enchir. cap. 27. nu. 06. versu quarto. Nec etiam quando ingressurus, aliquid offert sua sponte; quia donatio liberalis non habet rationem venditionis requisitae ad simoniam: aut tam modicum est illud quod dat, vt merito reputetur pro nihilo. Nec item cum ingressus fuerit tantum inchoatus sumptione habitus; non autem consummatus emissionem professionis: quia ex communi doctrina ad incurrendam excommunicationem requiritur consummatio actus propter quem imponitur. Vnde vt Suarez habet in eod. cap. 56. num. 7. licet receptio ad habitum fuerit simoniaca, si postea factum retractetur, & pecunia vel non recipiatur, vel recepta reddatur: ita vt mere gratis fiat professio; non incurritur haec excommunicatio. Ex aduerso vero licet admissio ad habitum gratis facta fuerit, si tempore professionis in pretium aliquid recipiatur, sufficit ad incurrendam; quoniam actus erit plene consummatus.

Secundus casus est, ex Extrauag. 2. communi quando simonia committitur in ordine siue maiore, siue minore: imo, vt existimat Suarez in praeced. num. 5. & in prima tonsura: per quam, etiam si non sit ordo proprie, constituitur quis in ordine Clericorum. Quamquam in contrarium multum vrgit quod poenae restringenda sint interpretatione: vixque ex verbis propositae Extrauag. id sufficienter confirmari posse videatur. Nihil autem refert in ea re siue pretium detur ordinatori, siue alicui tertio, habet ex Innocen. Nauarrus in Enchir. cap. 25. num. 68. §. 2. dummodo tamen sit ante ordinationem datum; nam qui absque simonia ordinem suscipit, etiam si postea det aliquid, non incurrit propositam censuram; cum non possit ideo dici,

GINAL
VIXIS
R3 P
V

ordinem simoniace dato pretio suscepisse: quod etiam notat Suarez in eod. num. 5.

175. Tertius casus est, quando committitur in beneficio Ecclesiastico. Nam per memoratam 2. Extrauag. communem De simonia, omnis simoniacus realis in ordine vel beneficio tam occultus quam notorius; itemque is, qui mediator extiterit, vel procurauerit, ut simonia realis in ordine vel beneficio fiat; est ipso iure excommunicatus: à qua excommunicatione nullus nisi Papa absolueret potest, præterquam in articulo mortis.

Cæterum quod aliqui, ut Suarez habet in prius memorato cap. 55. num. 4. existimant omnem simoniacum realem excommunicatum esse per memoratam Extrauag. idem merito improbat in num. 5. quia Doctores, qui post editam eandem Extrauag. scripserunt (plures ipse refert: quorum præcipui sunt Nauar. in supra cit. num. 111. ad 15. versu 7. Sylu. verbo Simonia quæst. 19. Tabienæ eod. verbo q. 73. Angelus Simonia 6. num. 9.) communis sententia est, non alium quam Simoniacum realem in ordine vel beneficio per illam excommunicari: cum nullam cæterorum simoniacorum ea faciat expressam mentionem; neque excommunicatio interpretatione sit extendenda ultra casum in sententia expressum; quandoquidem ea est læ pœnalis, & in materia odiosa. Vnde illud sequitur quod ibidem habet Nauar. ad 13. non incurri excommunicationem ob simoniam in pensione: cum hæc non sit beneficium Ecclesiasticum: sed aliud ius. Sequitur pari ratione nec incurri ob simoniam commissam in iis officiis Ecclesiasticis quæ non sunt beneficia: quale est officium Vicarij ad tempus: de quo idem consequenter ad 14. Ratio excusandi ab hac pœna, est eadem quæ excusandi à sequente, in qua pròinde non immorabimur.

176. Quinta pœna habetur ex eadem secunda Extrauag. communi De simonia, & ex alia quam Pius quintus edidit contra blasphemos & simoniacos: quod omnis præfatio, nominatio, electio, promissio, & quæuis alia dispositio actiove iurisdictionis Ecclesiasticæ ordinata ad conferendum beneficium vel officium Ecclesiasticum, per simoniam realem etiam occultam facta: viribus omnino careat, atque adeo nullum effectum fortiatum tanquam inualida (quod Suarez tractat in seq. cap. 57. num. 33. & aliquot sequentibus) ita ut quæsum per illam, relinqui statim debeat etiam ante sententiam Iudicis, prout Nauar. in cit. num. 111. ad 15. versu 8. confirmat ex eo quod iure naturali debeant relinqui aliena, iuxta cap. Si res 14. quæst. 6. Additque fructus inde perceptos, aut qui à vero possessore præcipiendi erant, esse reddendos: excepto quod per ignorantiam à peccato excusatus, non teneatur ad restitutionem eorum quæ bona fide consumpsit. Videndæ sunt regulæ traditæ libro 10. cap. 2. addendo quod Suarez in præced. num. 26. ex Nauarro & Casadoro habet, non esse restitutioni obnoxia emolumenta quæ tali prouenerint non ratione, sed tantum occasione talis beneficij: ut stipendia Missarum aut aliorum suffragiorum, quæ ut extraordinaria dantur: nec enim sunt fructus beneficij, sed quædam remuneratio personalis. Quod autem illi dicunt idem de distributionibus quotidianis, censet ipse Suarez admittendum, si non de rigore saltem de benigna interpretatione iuris.

Sexta pœna est inhabilitas. Nam iuxta cap. Quicumque 1. quæst. 5. is qui per simoniam beneficium acquisiuit, censendus est ad illud inhabilis: ita ut dispensatione egeat ad illud habendum ex cap. penult. De electione.

Nota de pœna inualiditatis & inhabilitatis quæ incurritur per simoniam in beneficio & officio Ecclesiastico.

SECTIO II.

177. Circa has duas pœnas illud primo aduertendum est ignorantiam non excusare ab illis: adeo ut si pater, aut frater, aut quiuis alius in fauorem vel gratiam mei pecuniam pro beneficio Ecclesiastico dederit me infcio, statim ac resciuero teneat illud relinquere ex cap. Nobis, & cap. Sicut tuis, & cap. Ex insinuatione, De simonia: nisi ab alio esset data pecunia in fraudem & detrimentum meum:

nimirum ut compelleret acceptum relinquere: contra quam fraudem ius mihi prouideret in dicto cap. Nobis: tali exceptione restringens eam pœnam.

Pro cuius rei pleniore notitia ad præxim necessaria, aduertendum est secundo: ex citato cap. Sicut tuis haberi, scientem aut probabiliter suspicantem committi simoniam in ipsius promotione ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum, valide promoueri si contradicat, repugnetque ex animo: ac dicat se nolle in eam labem consentire. Nec obstat quod nihilominus detur pecunia, dummodo id fiat ipso omnino ignorante: ita ut bona fide putet suam contradictionem obtulisse ne daretur. Ratio autem in eodem cap. tangitur, quod aliqui factum vnius forte inimici, & insidias parantis, noceret innocenti, cui illud omnino displiceret: quod absurdum est. Quod si non obstante ipsius contradictione pecuniam datam esse cognoscat, aut probabiliter iudicet; & consequenter promotionem suam esse simoniacam; non videtur excusandus à simonia, nec à pœna proposita, si eam admittat: quia quatumuis ipso contradicente commissam fuerit simonia, voluntarie tamen admittit per eam quæsitam beneficium vel officium Ecclesiasticum: quod est ad illam aliquo modo cooperari: quandoquidem ea inde accipit suam consummationem: per quam tanquam realis, inducit pœnam, de qua nobis est sermo. Accedit quod in citato cap. Sicut tuis, ad excusationem quam ipsum continet, ultra contradictionem requiritur ignorantia, dum dicitur: Ex eo quod contra prohibitionem & voluntatem tuam à qua postmodum minime recessisti, aliquis te penitus ignorante promissit pecuniam, & exsoluit: nihil debet tibi ad pœnam & culpam imputari. Vnde non est censenda talis excusatio habere locum in eo qui nouerit commissam esse eiusmodi simoniam.

Porro verba illa, à qua postmodum non recessisti, ut & illa quæ in eod. cap. sequuntur (nisi postea consenseris pecuniam soluendo promissam, aut reddendo solutam) significant contradictionem & ignorantiam, non excusare ab inualiditate simoniacæ promotionis ad beneficium, vel officium Ecclesiasticum; si quis postmodum in illam consentiens, pecuniam promissam, aut iam solutam ab alio, reddat. Quod manifestum est, si consensus contingat ante acceptum beneficium vel officium ipsum Ecclesiasticum: quia tunc est reuocatio contradictionis, & influxus seu cooperatio ad simoniam, inualiditatis causam.

Si autem consensus contingat post acceptum beneficium vel officium Ecclesiasticum, distinguendum est, prout in eod. cap. 57. num. 31. tangit Suarez. Nam si is non sit ratificatio, seu approbatio simoniæ factæ suo nomine; sed tantum liberalis voluntas soluendi pecuniam promissam, aut iam solutam ab alio restituendi, ne sua causa ille detrimentum patiatur; datur locus excusationi sicut prius: quia talis solutio non est emptio beneficij, nec fit cum consensu in emptionem antea factam, neque ad eam retrotrahitur, cum ille qui soluit non sit eius author. Si autem consensus sit ratificatio talis simoniæ, quamuis ratificans non debeat ideo censeri illius propria causa: tamen (nisi excusatio deur secundum dicenda in seq. num. 186. & 201.) obnoxium facit propositæ pœnæ incurrendæ; non quidem ipso facto, sed per Iudicis sententiam. De qua re videri potest idem Suarez in seq. num. 32.

Aduertendum est tertio (quod ostendit in ante memorato cap. 57. Suarez, maxime propositum habet) inualiditatem actus simoniaci, ob nullam aliam simoniam incurri, quam ob memoratam in citata Extrauag. 2. non quidem iure diuino, eo quod Dominus dixerit, Gratis accepistis gratis date; quoniam ex ea forma verborum tantum, habetur à Christo præscriptus modus dandi spiritualia; non autem irritus factus dandi actus. Nec item iure naturali, quia simonia nõ obstat de se, quin validus sit actus in quo committitur: ut nec obstat cætera peccata, quoad actus illos in quibus committuntur. Sic enim sponsalia clandestina valida sunt, etiam si grauius peccetur illa contrahendo. Nec item incurri iure Canonico: quandoquidem in eo nõ inuenitur imposita ob aliam simoniam; quam prohibet solum tanquam modum agendi illicitum: neque addit

irritationem actus taliter perfecti. Atque hinc multa colliguntur, quae memoratus auctor persequitur: aliqua pro praxi referemus breuiter.

Primum est, valere sacramentorum administrationem simoniace factam, si seruata sint omnia substantialia: de quibus dicitur, cum de ipsis sacramentis in sequenti tomo. Idem dicendum est de consecratione Ecclesiae vel calicis, deque omnibus functionibus sacramenti Ordinis, ac benedictionibus sacramentalibus aquae, panis, &c. Quod autem in cap. Ecclesia, 1. quaest. 4. habetur: Quod Ecclesia quae pactione consecrata fuerit, potius execrata quam consecrata dici debeat: intelligendum est, inquit Suarez in citato num. 5. quantum est ex parte sic consecrantis: qui quantum est ex se polluit Ecclesiam; circa illam gerendo se, ac circa locum profanum. Quod non obstat, quin consecratio valida sit ex parte Ecclesiae: cuius potestate & auctoritate ille exercet tale officium.

Secundum est, Professionem in religione factam per simoniam, esse validam. Aduertere tamen quod etsi ius canonicum non irritet talem professionem: in poenam tamen, prohibere talem Religiosum permanere in monasterio in quo sic professus est. Textus habetur in cap. De regularibus, in cap. Veniens, & in cap. Quoniam, De simonia. Dubitatur vero de eadem poena, An sit lata sententia. Partem autem negantem vt mitiorem, nec sufficienter impugnatam libenter sequor cum eodem auctore ibid. num. 8. & 9. quem consule si lubet.

Tertium est, Simoniam, qua Rosarium benedictum, calix consecratus, reliquiaria, & id genus alia, carius emittuntur ratione spiritualitatis eorum, non obstat quin retineri possint: cum nullam omnino habeant rationem beneficij, vel officij Ecclesiastici. Idem dicendum de simonia, qua emittitur ius patronatus, vel pensio Ecclesiastica: aut Vicariatus temporalis, & id genus alia: quae licet speciem aliquam habeant beneficij, in rei tamen veritate, non sunt beneficia: ita vt poena constituta ob simoniam in beneficio, non habeat in eis locum: cum poena non sint interpretatio extendenda.

Quartum est, venditionem officiorum Ecclesiasticorum temporalium, ne iure quidem canonico esse inuvalidam: licet enim illo iure prohibita sit, vt patet ex cap. Saluatori, 1. quaest. 3. & ex aliis quae Suarez persequitur in praeced. cap. 29. non est tamen verbis quae ostendant, illam tali prohibitione irritari. Neque ad eam extenditur irritatio facta in memorata Extrauag. 2. quoniam ibi sermo est de officijs Ecclesiasticis spiritualibus: vt videre est pluribus tractatum apud eundem auctorem in prius memorato cap. 57. num. 4. 6. & aliquot sequentibus.

Censetur autem officium spirituale illud, cui annexa est auctoritas, seu iurisdictio ad spiritualia administranda. Quae ratione spiritualia officia censentur tum alia plurimarum etiam ea quibus religionum Praelati suas Religiosas familias gubernant. Quae memorata extrauagante comprehendendi, patet ex verbo, in monasterijs, in ea expressum. Censetur vero temporale officium Ecclesiasticum, quo Ecclesiae res annexae spiritualibus, sine spirituali iurisdictione administrantur quoad temporalia. Huiusmodi est officium Procuratoris, instituti ad Ecclesiastica bona temporalia administranda vice Praelati aut Clerici; officium item Advocati, quem Ecclesia instituit ad causas suas agendas. Item quoque officium Iudicis, in quem Praelatus Ecclesiae iurisdictiorem temporalem habens, constituit ad illam exercendam: atque alia multa quae recensere nimis longum esset. Sufficiat ergo addidisse officium sacristae, seu custodis sacrae suppellectilis; quia spectat quidem ad administrationem rerum sacrarum; sed quoad earum temporale, vt bene conseruetur.

De simonia conuentionali ac de positua in beneficijs & officijs Ecclesiasticis incurta, An inducat poenas inuvaliditatis & inhabilitatis.

SECTIO III.

Aduertendum est quarto, quamuis iuxta tradita initio huius capituli propositae poenae non incurrantur ob si-

moniam conuentionalem: eas tamen quoad modo inchoari, hoc nomine; quod cum plurimum comminata fuerit dato temporali, quod promissum est cum acciperetur beneficium, vel officium Ecclesiasticum: eadem poenae de facto ita incurrantur, vt retrahantur vsque ad tempus contractae talis simoniae. Quod explicatur exemplo, Petrus beneficij vel officij Ecclesiastici collator, illud confert Paulo promittenti centum nummos aureos: quos antequam soluat, valet collatio: quia simonia in eo commissa adhuc retinet conuentionalis rationem; necdum transit in naturam realem, per quam memorata poenae incurrantur. Cum primum autem ceperit promissum soluere, etiam ex parte; inuvalida redditur collatio; non modo respectu futuri temporis, sed etiam praeteriti vsque ad illius factae initium. Hoc Nauar. in Enchir. cap. 23. nu. 10. 4. confirmat per antiquum stylium Romanae curiae, seruatum Papa sciente & tolerante.

Vnde consequens est, quod si pecunia promissa, soluta sit post menses aut etiam annos aliquot: quia collatio habenda est pro nulla, restituendos esse fructus perceptos tanquam alienos: etiam si is qui perceperit aureos, potuerit illos retinere tanquam suos. Quamquam id locum habere tantum quod forum externum (quod approbant Iustus De iust. & iure lib. 2. cap. 35. dubit. 27. in fine, & Suarez in cit. cap. 57. num. 56.) idem Nauarrus ibidem significat, inquit: Non ignoro facilius responderi posse dicendo nullitate tituli & excommunicationem, non inde ab ipso tempore dati tituli incurri, sed a tempore simoniae ab vtraque parte perfectae: nisi contrarium seruaret stylius antiquus, cui standum est: subintellige, quoad forum externum: quandoquidem stylius curiae non est de interno foro, sed de externo; ita vt is non obstat, quin negemus illam retractionem habere in conscientiae locum: praesertim cum de ea nihil habeatur ex memorata Extrauag. 2. De simonia, sed tantum de inhabilitate quae ipso facto incurritur statim ac completa fuerit simonia in beneficio, vel officio Ecclesiastico; dato & accepto hinc inde spirituali & temporali: de retractione, nulla facta mentione: vnde sequitur non haberi de ea legem, quae adstringatur conscientiae.

Quod tamen aduertit patet exceptionem in vna beneficijs simonia: nempe in ea quae est conuentionalis confidentia: ex Bulla Pij quinti, quam Nauar. habet in Enchir. cap. 23. num. 11. 0. In ea enim talis simonia, praeter excommunicationem Papae seruata, & inhabilitate ad omnia beneficia, & alia, de quibus videndum est ipse Nauarrus, imponitur; vt simul ac quis beneficium recipit in confidentiam, antequam impleat quod promittit; ipso iure collatio ei facta sit nulla, teneaturque ad restitutionem omnium fructuum quos perceperit a die acceptionis. Quae ex causa ibid. Nauarrus notat peiorem esse talem simoniam, quacumque alia conuentionali, etiam postquam est consummata. Quod etiam habetur ex eo, quod per eandem Bullam, omnia beneficia collata & accepta per ipsam simoniam confidentialem, seruata sint Sedi Apostolicae: adeo vt illa obtinens, alterius quam Summi Pontificis auctoritate (quia non accepit ab eo qui conferre poterat) canonicum titulum non censetur habere: pro quo habendo ad Summum ipsum Pontificem illi recurrendum esse. Porro de poena, quae est inhabilitatis ad omnia beneficia, Suarez docet in lib. quarto cit. cap. 58. in fine; probabile esse: eam non incurri ante sententiam declaratoriam Iudicis: nec aliter esse vsu receptam tanquam alioqui valde seueram, & nouam omnino; seu haud nitentem iure antiquiori. Adeo vt in ea re dispensatio non sit necessaria ad acquisitionem noui beneficij, nisi delictum deductum sit ad forum contentiosum, & in eo declaratum. Eundem vide si lubet.

Aduertendum est postremo difficultatem esse, An memorata poenae incurrantur ob simoniam in beneficio, tantummodo posituam; qualis est quae committitur permutatione vnus beneficij Ecclesiastici cum alio, traditione vtriusque secuta sine auctoritate Superioris. Atque licet nonnulli, quos refert & sequitur Suarez in citato cap. 57. nu. 42. velint incurri: non videtur tamen carere probabili-

GINAL
MAXIS
R. P. Pen
V

tate: quod docent Petrus à Nauar. in lib. 2. De restit. cap. 2. a num. 435. vsque ad finem, & Petrus Aragonius ad D. Thom. in 2. 2. quæst. 100. art. 6. dub. penult. non incurri ipso facto pœnas excommunicationis, & priuationis beneficii acquiri per talem simoniam: sed eas à Iudice tantummodo esse imponendas; quia, vt illi recte argumentantur, iura quæ puniunt simoniam in beneficio, de ea loquuntur absolute: vt patet, tum ex propòsita secunda Extrauag. tum ex antiquioribus iuribus; in cap. Cum pridem, De pactis, in cap. Cum esset, & in cap. Insignatum, & in cap. Sicut tuus, De simonia. Cum ergo ipsa sint pœnalia, stricte accipi debent: illa intelligendo tantummodo de ea quæ proprie simonia est: consistens in venditione & emptione rei spiritualis pro temporalis: qualis non est ea positua de qua agimus: cum spiritale detur in ea pro spirituali; ideoque extensione tantum, ac similitudine sit simonia; quemadmodum exposuimus in præced. cap. quæst. 4. diuisione 2.

Quam doctrinam satis clare approbat Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 105. in fine: cum ait simoniace renuntiantem beneficio suo, castigari quidem posse: non tamen perdere titulum, nec ius renuntiatum. Ei vero minime aduersatur cap. Cum olim De rerum permutatione: in quo permutatio beneficiorum propria autoritate fieri prohibetur sub pœna priuationis eorumdem beneficiorum. Nam vt recte notat Petr. à Nauar. num. 438. ea non est pœna ipso facto incurrenda, sed à Iudice inferenda: vt satis patet ex verbis illis: *Et hunc prepositura, & illum Archidiaconatu curauimus spoliare; super hoc definitiuam contra eos sententiam proferentes.* Nec quemquam mouere debet verba illa memorata Extrauag. 2. quomodolibet dando vel recipiendo: sensus enim eorum est, vt notat quoque Petrus à Nauar. loco cit. eo ipso quod spirituale datur pro temporalis, quomodolibet fiat: siue pecunia, siue seruitio, siue munere à lingua, incurri ipso facto pœnas quæ ibidem imponuntur.

De liberatione simoniaci à prædictis pœnis.

SECTIO IV.

A Prima est, quæ est reatus mortis æternæ, liberatur per veram pœnitentiam. A secunda, quæ est obligatio ad restitutionem, liberatur satisfaciendo eidem obligationi. De qua retractatum est in fine præcedentis partis secundæ.

185. Tertia autem & quarta, id est suspensio, & excommunicatio auferri possunt per absolutionem Episcopi, cum fuerint occultæ, necdum ad forum externum deductæ, iuxta facultatem Episcopis concessam à Concilio Trident. sess. 24. De reformat. cap. 6. Alias recurrentum est ad Papam cui referuntur in 1. ac 2. Extrauag. communi De simonia: nisi quod Episcopus cum suspensio ob ordinem simoniace susceptum dispensare possit in duobus casibus, quos refert Sylu. in verbo Suspensio, quæst. 7. dicto 3. Prior est, quando quis per simoniam promotus est ignoranter, seu nesciens pro sua promotione datam esse pecuniam: tunc enim ex cap. De simoniace ordinatis, De simonia, iuncta glossa; dispensare potest Episcopus; sed in eo casu (quidquid eadem glossa & Sylu. contra sentiant) non incurritur suspensio, prout notat Nauar. in Enchir. cap. 25. num. 68. §. 2. Et satis indicatur per illud quod in citato cap. habetur, sic ordinatum non esse simoniacum, ideoque posse in suis ordinibus remanere.

Neque refert quod D. Thom. 2. 2. quæst. 100. art. 6. ad 3. dicat ordinatum simoniace ipso nesciente carere ordinis executione: quia tempore ipsius id verum erat in eo qui ordinabatur à simoniaco, id est, ab Episcopo qui pro ordinatione pecuniam accepisset, & ideo suspensus erat, neque ordinis executionem conferre poterat. Nunc autem per Extrauag. Martini quinti, quam habet Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 35. nullum neque suspensum neque excommunicatum vitare tenemur, nisi sit notorius percussor Clerici, aut denunciatus; atque ea quæ per illum ex officio publico geruntur rata habentur, vt ex instituto in lib. vltimo, cum de excommunicatione ageretur declarandum erit. Posterior casus est, quando quis sine simonia promotus est ad

inferiores ordines; tunc enim potest Episcopus cum eo dispensare vt in illis ministraret; non item vt ministraret in Ordine quem simoniace suscepit, vel vt ascendat ad altiorum gradum. Quod si commissæ esset simonia cum ipso met Episcopo, is nec tunc dispensare posset: vt pote vitandus ob turpitudinem suam, iuxta cap. Erga 26. quæst. 6. sed ad ipsius successorem vel superiorem (prout loco citato tangit Syluester) recurrentum esset.

Quintam autem pœnam (inualiditatis inquam) auferendi vnus est modus; per pacificam nimirum possessionem trium annorum: cum quis toto eo tempore ignorans simoniam in acquisitione sui beneficii esse commissam, illud bona fide tenuit; nemine ipsum siue de iure, siue de facto turbante in eisdem possessione. Talis enim vere præscribere iusque acquirere censetur: prout ostendendum est suo loco cum de beneficiis in sequenti lib. 30.

In sexta vero pœna, hoc est, inhabilitatis ad beneficium simoniace acquisitum: cum eo qui talem simoniam sciuit, in eamque pro se factam consensit, solus Papa dispensare potest, vt consentiunt Doctores, cum glossa ad cap. penult. De simonia, verbo Sedem Apostolicam. Quod potest colligi ex cap. Sanctorum. ex cap. Qui studet, ex cap. Erga Simoniacos 1. quæst. 1. & ex cap. 1. cad. causa quæst. 5. De qua re videri potest Suarez in citato cap. 61. num. 10. & 11. Cum eo vero quo ignorante commissæ est simonia in acquisitione sui beneficii, post huius liberam resignationem, si beneficium sit simplex, dispensare potest Episcopus: nisi ipse sit is cum quo commissæ est simonia. Quæ de re textus est expressus in cap. penultimo De elect. Potest pari modo Capitulum dispensare, quando collatio beneficii in quo commissæ est simonia ad ipsum spectat, vt consulari potest per cap. Ex insinuatione, De simonia.

Quod si beneficium fuerit curatum: glossa ad cap. post translationem, De renuntiatione, verbo Nequeat: distinguendum censet: vt si is qui taliter beneficium acquisiuit, illud sponte resignet, statim ac simoniam commissam cognoscit, nec expectet Iudicis sententiam, possit Episcopus cum eo dispensare, iuxta cap. finale 1. quæst. 5. Et confirmatur, quia cum improprie ac similitudine tantum, simoniacus sit, argumento cap. De simoniace Extra De simonia: non videtur ratio esse cur ad Papam pro dispensatione recurrere compellatur. Si vero beneficium non resignet statim ac cognouit simoniam; sed Iudicis sententiam expectet, tunc solus Papa potest cum eo dispensare, ex cap. penult. De electione; & cap. Nobis, De simonia. Ratioque est, quia is qui Iudicis sententiam expectat, postquam cognouit simoniam suo nomine commissam, censetur in eam consensisse; & ita vere simoniacus realis esse. Quo eodem argumento probatur, multo minus posse Episcopum dispensare cum eo, cuius nomine pro beneficio data est pecunia ipso quidem ignorante: sed postquam id rescit, ratum habente. Cum enim rati habitio retrahatur & equiparetur mandato, ad Papam pro dispensatione recurrentum est: perinde ac si esset scienter commissæ simonia: ex cap. Sicut tuus, De simonia iuncta glossa ad verbum, Consenseris.

Vbi aduerte, rati habitio nem, quæ retrahitur & equiparatur mandato requirere tria. Primum est, vt id quod ratum habetur factum sit nomine eius qui ratum habet, ex cap. Cum quis De sentent. excomm. in 6. & ex regula 9. iuris eodem libro. Factum vero nomine alicuius, censetur id quod ipsius contemplatione seu intuitu, aut propter illum factum esse: siue explicetur verbis taliter fieri, siue taceatur. Secundum est, vt id ipsum ratum habeatur non tantum animo, sed etiam externo signo: quale est solvere pecuniam promissam, vel solutam reddere: alioquin non induceret pœnam Ecclesiasticam, ex glossa ad citatum cap. Cum quis, verbo, Tuo nomine, quia de internis non iudicat Ecclesia. Tertium est, vt non tantum ratum habeatur factum, sed etiam qualitas facti, id est, vt quis non tantum factum esse, sed etiam factum esse suo nomine ratum habeat: ex Sylu. in verbo Consensus, quæst. 5. dicto 2.

Ceterum his pœnis obnoxius non est, vt ex Caiet. habet approbatque Sotus lib. 9. De iustitia & iure quæst. 8. art. 1.

qui fictam & deceptoriam simoniam committit, promittendo se licet temporale pro spirituali sine animo implendi promissum: quia vere non emit spirituale, sed fingit emere; unde vere simoniacus non est, & per consequens (congruenter antedictis) nec excommunicatus, nec obligatus tali pacto acquisitum beneficium, resignare.

Aliæ adhuc præter hæcenus memoratas dantur iuris Canonici pœnæ; quæ ut à simoniaco, etiam reali, incurran- tur, imponendæ sunt per sententiam Iudicis. Prima est infamia, ex cap. Sane 15. quæst. 3. & ex cap. Inquisitionis De accusationibus. Secunda est depositio ab omni ordi- ne, & beneficio Ecclesiastico, ex cap. 2. De confessis. Ter- tia est, detrusio in arctum monasterium ad agendam per- petuam pœnitentiam, ex cap. Quoniam De simonia. Quarta est, ut contra simoniacum ad accusationem & tes- timonium admittatur quicumque etiam infamis & pe- rretrix, ex cap. Tanta de simonia. Quinta est, ut duplum reddere cogatur simoniacus, qui exigit aliquid pro insti- tutione ad beneficium, vel pro ingressu religionis, vel pro sepultura, ex cap. Audiuius de simonia. Eiusdem generis est, inter impositas per bullam Pij quinti ante memo- ratam, illa de amittendis beneficiis & officiis iam antea iuste habitis, non enim esse lata sententia, sed per Iudi- cem ferenda habetur ex Nauarr. in sine citari numeri 110. Ratio vero est: quia pœna qua quis à iure priuatur re sua iuste possessa, non est sic accipienda, ut ille teneatur eam exequi in seipso. Pro quo faciunt tradita in præcedenti tomo lib. 13. num. 276. & aliquot sequentibus.

CAPVT XIII.

De simonia peccato ut committitur in re es- sentialiter spiritali.

SUMMARIVM.

- 189. Que comprehendantur nomine rei essentialiter spiritalis.
- 190. Simonia est, pro vicariatu spiritalis potestatis dare pecuniam.
- 191. Simonia committitur data pecunia pro ingressu religionis.
- 192. Nec consuetudo nec statutum in eo excusat.
- 193. Accipi tamen potest in sustentationem, nisi monasterium sit satis opulentum.
- 194. Explicatio dubii. An pecunia accipi possit pro religionis ingressu, cum expletus est numerus personarum quas monasterium alere potest ex suis redditibus.
- 195. Explicatio alterius dubii. An simonia sit seruire monasterio ad impetrandum ingressum in illud.
- 196. Responso negatiua ad dubium. An sit simonia, quod quis promittat in ingressu alicuius sodalitatatis, se quotannis certum quid soluturum.

189. NOME REI essentialiter spiritalis comprehenduntur gratia, qua Deo grati sumus, septem dona Spiritus sancti, gratiæ quas appellant gratis datas, in quibus prima omnium commissa est simonia per Simonem magum, cum putauit donum Dei pecunia possideri. Act. 8. In talibus autem commissa simonia, vix nunc vlla est in vfu; ideoque in ea non immorabimur. Quæ ad eam spectant Suarez tractat in tract. 3. de relig. lib. 4. cap. 9.

Comprehendi quoque potest iurisdictio Ecclesiastica; quæ cum supernaturaliter sit primum à Christo data (ex cap. Ita Dominus dist. 19. & ex aliis, quæ in eam sententiam habet Nauarrus ad cap. Nouit De iudiciis, notab. 3. illatione 24.) pecuniam pro ea communicanda accipiendo, simonia committitur huius speciei.

190. Et ita idem Nauarr. in Enchir. cap. 23. num. 111. ad 14. definit, iuxta cap. Ad nostram De simonia & cap. Licet de pœnis, simoniam committere eum qui emit vel conducit, vel per alium quemlibet contraetum non gratuitum, acquirit Episcopi vel Parochi vel alterius beneficiarij Vicariatum, & quamlibet iurisditionem vel potestatem spirituale, etiam ad tempus tantummodo. Additque contraetum eiusmodi esse nullum, iuxta cap. fin. De pactis: & ideo per eum non acquiri talem Vicariatum; ita ut is qui sic accepit teneatur in conscientia illum relinquere: etiamsi non sit

propterea factus ad illum postea obtrudendum inhabilis, nec in excommunicationem inciderit: quia nullo iure id statuitur. Secus esset vero de Vicariatu perpetuo si acquireretur pretio: quia cum sit beneficium ex Clemen. 1. De offic. Vicarij, simonia quæ in eo committitur inhabilitatem & excommunicationem inducit, sicut commissa in alio beneficio.

Huc etiam reuocari potest simonia, quæ committitur dando vel accipiendo temporale pro ingressu religionis: quia cum vocatio ad talem statum sit donum Dei, accipere pecuniam pro dicto ingressu, est donum à Christo acceptum vendere, ut concluditur in cap. Quam pio, 1. q. 2. Unde non modo per eundem canonem & proxime sequentem id fieri prohibetur ab Ecclesia, tanquam simoniacum: sed etiam per plures alios, nempe 8. 19. 25. 30. 40. Extra de simonia; & per 1. Extrauag. communem eod. tit. in qua (ut retulimus in præced. capite) tam sic dantes, quam accipientes subiiciuntur excommunicationi referuatæ Summo Pontifici: ita tamen ut excipiat casus in quo quis sponte aliquid ex deuotione offert recipientibus: tunc enim non peccatur, ne quidem si illi, qui largas dant elemosinas facilius cæteris admittantur, ex D. Tho. 2. 2. quæst. 100. art. 3. ad 4. Procedit vero dicta prohibitio non modo quoad Religiosos, sed etiam quoad Moniales, iuxta cap. Quoniam de simonia.

192. QUÆSTIO EST autem si temporale accipitur, non quidem pro ingressu religionis, sed ob consuetudinem, vel statutum aliquod immemorabile, & per Romanam sedem confirmatum, vel pro sustentatione eius qui ingreditur. Ad quod responderetur omnem eiusmodi consuetudinem vel statutum iam non habere locum, propter definitionem Conc. Trid. sess. 24. cap. 14. qua abrogatur. Ad quod etiam facit cap. Veniens, De simonia.

193. Ratione vero sustentationis aliquid accipere, non esse quidem simoniacum quoad forum internum, cum sic nihil temporale pro spirituali accipiatur reuera; quoad forum tamen externum esse præsumptiue; id est, in foro externo præsumi commissam esse simoniam. Quod intellige, si monasterium aliæ religiose familia, ad quam ut admittatur quis pecuniam dat, sit iam satis diues, ut post Syluest. verbo Simonia quæst. 15. dicto 2. intelligit Sorus lib. 9. De iust. & iure quæst. 6. tit. 3. in sine. Addens id nihilominus esse peccatum scandalosi. Imo vero esse peccatum de se, nec tantum ex illa circumstantia, patet à simili: quia si quis conferret gratis beneficium, & postea pro fructibus illius pretium à beneficiatio acciperet, inique ageret: quia venderet, quod iam suum est. Pari quoque ratione, si quis gratis admittatur ad religionem, quæ opes sufficientes habens, teneatur eo ipso illum sustentare: dum ab illo pro tali sustentatione pretium accipitur; ei quod suum est ini- que venditur.

Quod si monasterium sit tenue, ita ut perentem ingres- sum non possit alere: sententia est D. Thomæ 2. 2. quæst. 100. art. 3. ad 4. Caiet. ibid. & in summula verb. Excommuni- catio cap. 73. Syluest. loco citato post plures alios quos ipse commemorat, Tabienæ in verbo Simonia, §. 63. 64. 65. Armilæ eod. verb. nu. 50. & in verbo Excommuni- catio, excommunic. 60. à Victoria in re. & posteriore De simonia num. 12. & aliorum quos loco cit. num. 7. Suarez refert (late de eadem re consequenter differens) licite posse necessarium ad sustentationem ab illo exigi, cum non debeat illi aliunde. In quod ex Panorm. Syluest. Tab. & Armil. admonent debere fieri per viam simplicis protestationis dicendo, Nos te libenter recepimus, sed si vis manere nobiscum, porta tantum vel tantum tecum, vnde videre valeas.

Quod vero dicitur in cap. Quoniam De simonia, quod necessitas prætextu paupertatis liceat aliquid etiam a monialibus exigere, intelligendum est, ut iidem authores anno- tant, ut sensus sit: quod non liceat exigere in fraudem, qua sub prætextu paupertatis accipiatur aliquid respectu religionis, non ob solam sustentationem: ut fieri censetur cum etsi monasterium reuera pauper non est: nihilomi- nus prætextu paupertatis aliquid exigitur: aut licet pau- per sit, aliquid ultra petitur, quam sufficiat ad sustentan-